

Leerhuis SOVE donderdag 16 december 2021

Uit Oer is hij getogen, aartsvader Abraham

1.

Er is niets abstract aan de prehistorie. Als je een skelet blootleegt dat duizenden jaren oud is, grafgriften als je geluk hebt, heel soms nog een restje textiel en als je heel veel geluk hebt resten haar, als je dat doet dan raak je iemand aan die hier niet alleen heel lang geleden was, maar ook een idee over de wereld, over wie wij zijn, wat wij zijn. Dat niemand 'van hier' is, dat mensen in dit gebied leefden, in wat wij 'ons land' noemen, die ergens vandaan kwamen, uit wat tegenwoordig Duitsland is, uit Turkije, Rusland. Dat de wereld bestaat uit en gevormd is door mensen die een plek verlaten en naar een andere plek gaan, soms gedreven door zucht naar avontuur, vaak door honger, de belofte van 'beter'. Dat we dus allemaal thuishoren waar we zijn. Niet waar we vandaan kwamen. Mensen zeggen: dit is ons land, omdat ze er al langer zijn. Maar de wereld zoals die is, is ontstaan omdat iemand een plek verliet.

Uit: Marcel Möring, *Amen*. Roman. De Bezige Bij, Amsterdam 2019, p. 174-175

2.

Babel en zijn toren

- 11:1 En het geschiedde:
heel de aarde één paar lippen, dezelfde woorden.
- 2 En het geschiedde:
zij trokken verder oostwaarts,
vonden een vallei in het land Sinear
en gingen daar zitten.
- 3 Ze zeiden, de een tot de ander:
Kom, bakstenen bakken,
branden branden.
De baksteen werd hun bouwsteen,
pek hun cement.
- 4 Ze zeiden:
Kom, en nu een stad bouwen
en een toren, met zijn hoofd tot in de hemel;
zo maken wij naam
dat wij niet verstrooid worden over het aangezicht van de hele aarde.
- 5 JHWH daalde af om de stad en de toren te zien
die de zonen der mensen bouwden.
- 6 JHWH sprak:
Ja ja, één volk, één paar lippen met hun allen,
en dit is nog maar het begin van hun doen.
Maar dan zal hen ook niets meer onmogelijk zijn
en doen ze alles wat ze kunnen bedenken.
- 7 Kom, laten wij afdalen
en hun lippen verwarren daar,
zodat de een de lippen van de ander niet meer hoort.
- 8 JHWH verstrooide hen van daar over het aangezicht van heel de aarde
en zij hielden op de stad te bouwen.
- 9 Daarom wordt haar naam geroepen: Babel-Verwarring

want daar verwarde JHWH de lippen van heel de aarde
en van daar verstrooide JHWH hen over het aangezicht van heel de aarde.

3.

De verwekten van Terach

- 11:24 Nachor leefde negen en twintig jaar
en hij verwekte Terach.
- 25 Nachor leefde, nadat hij Terach verwekt had,
negentien jaar en honderd jaar
en hij verwekte zonen en dochters.
- 26 Terach leefde zeventig jaar
en hij verwekte Abram, Nachor en Haran.
- 27 En dit zijn de verwekten van Terach:
Terach verwekte Abram, Nachor en Haran,
en Haran verwekte Lot.
- 28 Haran stierf voor het aangezicht van zijn vader Terach
in het land waar hij verwekt was,
in Oer der Chaldeeën.
- 29 Abram nam een vrouw, en ook Nachor;
de naam van de vrouw van Abram: Sarai,
en de naam van de vrouw van Nachor: Milka,
de dochter van Haran,
Haran was de vader van Milka en de vader van Jiska.
- 30 Sarai was onvruchtbaar,
zij had geen verwekte.
- 31 Terach nam Abram, zijn zoon,
en Lot, de zoon van Haran, zijn kleinzoon,
en Sarai, zijn schoondochter
- de vrouw van Abram, zijn zoon -
en zij trokken uit, tezamen, uit Oer der Chaldeeën
om te gaan naar het land Kanaän.
Zij kwamen tot Charan en daar vestigden zij zich.
- 32 De dagen van Terach waren vijf jaren en tweehonderd jaar.
Terach stierf in Charan.

4.

Ga, jij

- 12:1 JHWH sprak tot Abram:
Ga, jij, uit je land, uit waar je verwekt bent, uit het huis van je vader
naar het land dat ik jou zal laten zien.
- 2 Ik zal jou maken tot een groot volk,
ik zal jou zegenen
en jouw naam groot maken.
Wees tot zegen!
- 3 Ik zal zegenen die jou zegent

- en wie jou verwenst zal ik vervloeken,
in jou zullen worden gezegend alle familiesgeslachten der aarde.
- 4 Abram ging zoals JHWH tot hem gesproken had en gezegd
en Lot ging met hem.
Abram was vijf jaren en zeventig jaar toen hij wegtrok uit Charan.
- 5 Abram nam Sarai, zijn vrouw,
en Lot, de zoon van zijn broeder,
en al hun bezit dat zij hadden verworven
en de levende zielen die zij in Charan hadden verzameld.
Zij trokken weg om te gaan naar het land Kanaän
en zij kwamen in het land Kanaän.
- 6 Abram trok het land in
tot aan de plaats Sichem, de steeneik More.
- De Kanaäniet was toen in dat land. -
- 7 JHWH liet zich zien aan Abram en sprak:
Aan jouw nageslacht zal ik geven dit land.
Toen bouwde hij daar een slachtblok voor JHWH
die zich aan hem had laten zien.
- 8 Van daar trok hij verder
naar het gebergte ten oosten van Beet-Eel
waar hij zijn tenten opsloeg -
Beet-Eel in het westen en Ai in het oosten.
Hij bouwde daar een slachtblok voor JHWH
en riep de naam JHWH.
- 9 Abram trok van de ene naar de volgende rustplaats,
steeds verder naar het zuidland.

5.

Honger in het land

- 10 Er was honger in het land.
Abram daalde af naar Mitsraïm-Egypte
om daar als vreemdeling te verblijven
want de honger in het land was zwaar.
- 11 En het geschiedde:
toen hij gekomen was tot vlak bij Egypte
dat hij sprak tot Sarai, zijn vrouw:
Ik weet toch dat jij een vrouw bent schitterend om te zien.
- 12 Het zal nog gebeuren
dat de Egyptenaren jou zien en zeggen:
'Dat is zijn vrouw',
en mij vermoorden
en jou laten leven.
- 13 Maar als jij zegt dat je mijn zuster bent,
zal het mij goed gaan
en blijf ik leven door jou.
- 14 Toen Abram in Egypte aangekomen was
zagen de Egyptenaren de vrouw -

- hoe schitterend mooi zij was.
- 15 Hovelingen van Farao die haar gezien hadden,
prezen haar aan
en de vrouw werd meegenomen naar het huis van Farao.
- 16 En het ging Abram goed door haar,
Farao schonk hem schapen, runderen en ezels,
slaven en slavinnen,
ezelinnen en kamelen.
- 17 Maar JHWH sloeg Farao en zijn huis met grote plagen
om Sarai, de vrouw van Abram.
- 18 Farao riep Abram en sprak:
Wat heb jij met mij gedaan,
waarom mij niet verteld dat zij jouw vrouw is,
19 waarom gezegd: 'Het is mijn zuster'?
zodat ik haar tot vrouw genomen heb.
Hier is zij, je vrouw, neem haar en ga.
- 20 Farao gebod zijn mannen hen weg te sturen,
hem, zijn vrouw en alles wat bij hem hoorde.

6.

Abram en Lot

- 13:1 Abram ging weg uit Mitsraïm-Egypte, opwaarts,
hij, zijn vrouw en alles wat bij hem hoorde,
en Lot met hem
naar het zuidland.
- 2 Abram was een man van groot gewicht geworden,
kudden, zilver en goud.
- 3 Uit het zuidland ging hij,
van de ene naar de volgende rustplaats,
de weg terug tot aan Beet-Eel,
tot waar allereerst zijn tenten stonden,
tussen Beet-Eel en Ai,
- 4 naar het slachtblok dat hij daar toen hij begon gemaakt had.
Daar riep Abram de naam JHWH.
- 5 Ook Lot, die met Abram was meegegaan,
had schapen, runderen en tenten.
- 6 Maar het land kon niet dragen
dat zij daar samen zich vestigden.
Zo talrijk was hun bezit
dat zij zich daar niet samen konden vestigen.
- 7 En er ontstond getwist
tussen de herders van de kudden van Abram
en de herders van de kudden van Lot.
- Toen zaten in dat land Kanaänieten en Perizieten. -
- 8 Abram sprak tot Lot:
Laat er geen twist zijn tussen mij en jou,
tussen mijn herders en jouw herders -

- wij zijn toch broeders, wij mannen?
9 Ligt niet het hele land voor je aangezicht?
Maak je toch van mij los;
jij naar links, ik naar rechts,
jij naar rechts, ik naar links.
- 10 Lot hief zijn ogen op
en zag heel de omstreek van de Jordaan,
rijk aan water overal
- het was nog voordat JHWH Sodom en Gomorra had vernietigd -
als de tuin van JHWH,
als Egypteland,
wanneer je komt bij Zoar.
- 11 Lot koos voor zichzelf de hele omstreek van de Jordaan.
Lot brak op, naar het oosten
en zij maakten zich los van elkaar, de man en zijn broeder.
- 12 Abram vestigde zich in het land Kanaän
en Lot vestigde zich in de steden van de omstreek
en sloeg zijn tenten op tot bij Sodom.
- 13 De mannen van Sodom waren zeer misdadig en slecht voor JHWH, zeer slecht.

7.

Nageslacht

- 14 JHWH sprak tot Abram,
nadat Lot zich van hem had losgemaakt:
Nu dan, hef je ogen op
en zie vanaf de plaats waar je staat
naar het noorden, het zuiden,
het oosten, het westen,
15 want het hele land dat jij ziet,
ik zal het aan jou en aan je nageslacht geven voor altijd.
- 16 Ik zal je nageslacht maken als het stof van de aarde:
als iemand het stof van de aarde kan tellen,
dan kan hij ook jouw nageslacht tellen.
- 17 Sta op, ga door het land
in zijn lengte, in zijn breedte,
aan jou zal ik het geven.
- 18 Abram sloeg zijn tenten op,
kwam en zat neer bij de steeneiken van Mamre, bij Hebron.
Daar bouwde hij een slachtblok voor JHWH.

<https://teams.microsoft.com/l/meetup-join/19:6eb042197f4f47a58cfa742b0fbcf537@thread.tacv2/1639650866955?context=%7B%22Tid%22:%22acd6b6ce-6aff-4f50-b52c-f6faa01b4486%22,%22Oid%22:%22589f0c3b-5a7d-460c-bc09-c93abb614248%22%7D>